

Komentar in karta: 2/53

SLA V161a.01 'kurnica'

Mojca Horvat

1. Gradivo

V Ramovševi vprašalnici vprašanja V161a *kurnica* ni bilo, pač pa je bilo to dodano po preureditvi, ko je bilo prvotno splošno vprašanje V161 *hlev* razdeljeno na štiri vprašanja, tj. V161(a) *hlev za krave*, V161(b) *hlev za ovce* V161(c) *hlev za svinje* in V161a *kurnica (kjer spijo kokoši)*. Posledica omenjenega dejstva je pretežna odsotnost odgovorov v krajih, raziskovanih pred letom 1961 – pred to letnico so leksemi za pomen 'kurnica' navedeni le v osmih krajih.

Za pomen 'zaprt prostor za kokoši', knj. *kurnik* (*û*) oz. *kurnica* (*û*), je v narečjih večina leksemov tvorjenih s korenoma *kur-* oz. *kokoš-* z bistveno večjo pojavnostjo prvih. Najpogostejši je leksem *kurnik*, ki mu konkurira leksem *kurnica*, medtem ko so ostali istokorenski leksemi *kurnjak*, *kurečnjak*, *kurečnik* in *kurjica* zelo redki.

Izmed leksemov, tvorjenih s korenomo *kokoš-*, je najpogostejši *kokošnjak*, zapisan v obrobni narečjih. V arealu se pojavlja še leksem *kokošar*, ostale istokorenske tvorjenke pa so redke in razpršene. Za kartirani pomen je zapisana tudi množica besednozveznih poimenovanj z jedri *hlev*, *štala* in *kot*. Na stiku z romanskim prostorom so ob izvornoslovanskih zapisani še prevzeti leksemi *ščaponar*, *čaponar* in *kaponera*.

Pri leksemih *gred-*, *sedal-* oz. *kurečje sedalo* zaradi odsotnosti podatkov o njihovih pomenih ni mogoče z gotovostjo trditi, ali poimenujejo kartirani denotat ali morda le del gospodarskega poslopja/hleva, kjer so kure.

2. Morfološka analiza

kurnik < **kur-ьn-ik-ъ* ← **kur-a* 'kokoš', **kur-ъ* 'petelin'

kurnjak < **kur-ьn-ak-ъ*

kurjak < **kuř-ak-ъ*

kurečnjak < **kur-ęř-ьn-ak-ъ*

kurečnik < **kur-ęř-ьn-ik-ъ*

kurečnica < *kur-ęř-ьn-ic-a* (Č ≥ š v T363)

kurnica < **kur-ьn-ic-a*

kurjica < **kur-ьj-ic-a*

kurjača < **kur-ьj-ač-a*

kurnjača < **kur-ьn-ač-a*